

บทที่ 5

อภิปรายผล สรุปและข้อเสนอแนะ

การคุมประพฤติเป็นมาตรการทางกฎหมายที่มองไปยังอนาคตของนโยบายทางอาญา โดยมี ความมุ่งหมายที่จะป้องกันสังคมจากอาชญากรรมอันเกิดจากการกระทำผิดซ้ำ เมื่อก้าวในความหมายโดย ทัวไปการคุมประพฤติ ก็คือ มาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้กระทำผิดซึ่งทำให้ศาลทราบภูมิหลังและสร้างทาง เลือกแทนการจำคุกหรือสภาพในเรือนจำ โดยผู้กระทำผิดจะอยู่ภายใต้การสอดส่องดูแลของพนักงานคุม ประพฤติ การคุมประพฤติจึงเป็นทางเลือกอันชอบด้วยกฎหมายแทนการลงโทษจำคุก (legitimate alternative to incarceration) ซึ่งมีพัฒนาการดั้งเดิมในประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ก่อนศตวรรษที่ 19 จากการได้รับประโยชน์ ของการเป็นนักบวช การรอกการลงโทษโดยศาลและการปล่อยตัวชั่วคราวโดยการให้คำมั่นสัญญาต่อศาล ต่อ มา John Augustus ชาวเมืองบอสตันในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ริเริ่มใช้วิธีการคุมความประพฤติอย่างเป็นจริง เป็นจริงเมื่อกว่า 150 ปีที่ผ่านมา

ดังนั้น ตัวของการคุมประพฤติเองจึงมิใช่การลงโทษ ที่มุ่งแก้แค้นหรือสร้างความเจ็บปวดให้ผู้ กระทำผิด แต่เป็นวิธีการที่พยายามจะช่วยเหลือ แก้ไขฟื้นฟูโดยมุ่งไปยัง “ตัวผู้กระทำผิด” มากกว่า “การ กระทำผิด” อันเป็นไปตามแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม (Positive School) ดังจะเห็นได้จากการ ใช้วิธีการสืบเสาะก่อนศาลพิพากษา (Presentence Investigation) และการคุมความประพฤติ สอดส่องดูแล (Supervision) ของพนักงานคุมประพฤติ

แม้ว่าตัวของการคุมประพฤติจะมีใช่การลงโทษ แต่กระบวนการแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการคุม ประพฤติอาจต้องใช้ทฤษฎีการลงโทษและวิธีการลงโทษเข้าไปอธิบายและนำไปปรับใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพใน การสอดส่อง ดูแลพฤติกรรมของผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือในกระบวนการเพิกถอนการคุมประพฤติ ทั้งนี้ เนื่องจากงานคุมประพฤติจำเป็นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของชุมชนเป็นหลักด้วย เช่น ความรวดเร็วใน การจัดการกับบุคคลที่ฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติ การควบคุมตัวผู้ถูกคุมความประพฤติที่มีส่อ พฤติกรรมที่จะเป็นอันตรายต่อสังคม ความสม่ำเสมอในการลงโทษ การไม่ปล่อยให้ผู้กระทำผิดเงื่อนไขลอย นวลอยู่ในชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการยับยั้งการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในระหว่างผู้ถูกคุม

ความประพฤติด้วยตนเอง โดยเพิ่มความสำคัญของการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาแบบป้องกันสังคม(Social Defense School) ที่ให้ความสำคัญกับการใช้กฎหมายอาญาเท่า ๆ กับการแก้ไขฟื้นฟู ซึ่งผู้ศึกษาเห็นด้วยกับแนวคิดนี้

หากจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง แนวโน้มในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในปัจจุบัน จะหันเหไปทางตัวแบบทางงานยุติธรรม(Justice Model) ที่มีได้มองผู้กระทำผิดเป็นผู้ช่วยตั้งแต่ก่อน เนื่องจากเห็นว่าการลงโทษกับการแก้ไขเป็นคนละเรื่องกัน จึงมุ่งเน้นไปที่ประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดด้วยหลักกฎหมายเพื่อยับยั้งการกระทำผิดในอนาคต แนวคิดดังกล่าวมีผลต่อปรัชญาของการคุมประพฤติ ซึ่งแต่เดิมจะมุ่งเฉพาะการแก้ไขฟื้นฟู(Rehabilitation) แต่ต้องเริ่มพ่วงปรัชญาร่วมสมัยเข้ามาเพิ่ม นั่นคือ ปรัชญาที่มุ่งควบคุมผู้กระทำผิด(Offender Control) ซึ่งนักวิชาการบางท่านเชื่อว่าอาจจะถูกจัดลำดับความสำคัญให้มาก่อนปรัชญาดั้งเดิม

สำหรับการคุมประพฤติในประเทศไทยนั้นเริ่มมีแนวความคิดโดยการใช้วิธีพิเศษสำหรับเด็กขึ้นก่อนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 จากนั้นจึงมีบทบัญญัติเรื่องงานคุมประพฤติอย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494

บทบัญญัติเกี่ยวกับการคุมประพฤติผู้ใหญ่ปรากฏเป็นครั้งแรกในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56-58 ที่กำหนดให้อำนาจศาลในการรอการลงโทษและคุมความประพฤติผู้กระทำผิด แต่ก็ไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบอย่างจริงจัง จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2519 เมื่อมีการจัดสัมมนาเรื่องอาชญากรรมกับการป้องกันสังคมว่าด้วยการนำระบบคุมประพฤติมาใช้ในประเทศไทย โดยคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ร่วมกับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และที่ประชุมได้เสนอผลการประชุมไปยังรัฐบาล ต่อมาสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดตั้งองค์กรคุมประพฤติขึ้นในปี พ.ศ. 2522 ได้แก่ สำนักงานคุมประพฤติกลาง ซึ่งปัจจุบันได้รับการยกฐานะเป็นกรมคุมประพฤติเมื่อปี พ.ศ. 2535

ภาระหน้าที่ของกรมคุมประพฤติได้แก่ การสืบเสาะและพินิจ การควบคุมและสอดส่อง(การคุมความประพฤติ)และการแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ พ.ศ. 2522 ซึ่งจะต้องทำหน้าที่เกี่ยวเนื่องกับมาตรา 56-58 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในเรื่องของ

การคุมความประพฤติผู้กระทำผิดตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ในกรณีที่ศาลมีพิพากษาให้รอกการกำหนดโทษ หรือรอกการกำหนดพร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติด้วย

หลักเกณฑ์ที่ศาลจะสั่งคุมความประพฤติได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 วรรคแรก คือ ต้องเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก และศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี โดยผู้กระทำผิดนั้นต้องไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือถ้าได้รับโทษจำคุกมาก่อนแต่เป็นโทษที่ได้กระทำลงโดยประมาทหรือเป็นความผิดลหุโทษ บุคคลนั้นยังมีโอกาสได้รับการรอลงอาญาได้ ทั้งนี้ให้ศาลพิจารณาถึงประวัติภูมิหลังของผู้กระทำผิดประกอบด้วย โดยอาจสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะแล้วทำรายงานเสนอต่อศาลหรือไม่ก็ได้

เมื่อศาลมีคำสั่งให้คุมความประพฤติจำเลย จำเลยก็จะมีสถานะเป็น “ผู้ถูกคุมความประพฤติ” ซึ่งต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดอาจจะเพียงข้อเดียวหรือหลายข้อ ได้แก่ ให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือทำงานบริการสังคม ให้ฝึกหัดอาชีพหรือทำงานอันเป็นกิจ จะลักษณะ หรือเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่ศาลเห็นสมควร

ในกรณีที่พฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติได้เปลี่ยนแปลงไป พนักงานคุมประพฤติ หรือผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติอาจร้องขอต่อศาลให้แก้ไข เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขให้เหมาะสมได้ตามสถานการณ์ หากมีการฝ่าฝืนเงื่อนไข ในกรณีไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลอาจเรียกไปตักเตือนเองหรือพนักงานคุมประพฤติทำรายงานให้ศาลเรียกก็ได้ หรือศาลอาจลงโทษที่รอไว้นั้นก็ได้อีก ในกรณีที่กระทำผิดขึ้นใหม่ซึ่งมีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และได้รับโทษจำคุก ศาลจะพิพากษาโทษที่รอไว้แล้วนำไปบวกกับโทษในคดีหลัง

ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการบริหารงานคุมประพฤติในระบบกระจายอำนาจ โดยสามารถแยกประเภทของการบริหารงานคุมประพฤติ ได้ 6 ประเภท คือ งานคุมประพฤติของเยาวชน(Juvenile) งานคุมประพฤติของแขวง(Municipal) งานคุมประพฤติของเขต(County) งานคุมประพฤติของมลรัฐ(State) งานคุมประพฤติแบบผสมของมลรัฐ(State combined) งานคุมประพฤติของรัฐบาลกลาง(Federal)

งานคุมประพฤติของมลรัฐ(State)นั้น จะมีหน่วยงานคุมประพฤติส่วนกลางเป็นแกนหลักในการบริหารงานทั่วทั้งมลรัฐ ส่วนงานคุมประพฤติแบบผสมของมลรัฐ(State combined) มีหน่วยงานคุมประพฤติ

และพักการลงโทษอยู่ด้วยกันเป็นศูนย์กลางการบริหารงาน ส่วนงานคุมประพฤติของรัฐบาลกลาง(Federal) อยู่ภายใต้การบริหารงานของศาลรัฐบาลกลาง ซึ่งต้องดูแลงานพักการลงโทษด้วย

บทบาทของพนักงานคุมประพฤติในประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีอยู่อย่างหลากหลาย นักวิชาการท่านหนึ่งได้แบ่งบทบาทของพนักงานคุมประพฤติไว้ถึง 11 บทบาทด้วยกัน คือ บทบาทของผู้ตรวจสอบ นายหน้า ทนายความ ผู้ประเมินผล ผู้ระดมทรัพยากร ผู้เสริมกำลังความสามารถ ผู้จัดการข้อมูล คนกลาง ผู้ให้การศึกษานักวางแผนชุมชนและผู้บังคับใช้กฎหมาย

อีกท่านหนึ่งเห็นว่า พนักงานคุมประพฤติน่าจะมีบทบาทสำคัญใหญ่ ๆ ได้แก่ 1. ผู้ให้คำแนะนำโทษหรือผู้รักษากฎหมาย(Punitive/Law Enforcement Officer) 2. เจ้าหน้าที่สวัสดิการหรือผู้แก้ไขบำบัด(Welfare/Therapeutic Officer) 3. ผู้ปกป้องคุ้มครองหรือผู้ทำงานแบบผสม(Protective/Synthetic Officer) ลักษณะของพนักงานคุมประพฤติทั้ง 3 แบบข้างต้น สามารถนำมาพิจารณาที่ในรูปของตัวแบบ(Model) ได้ 3 ตัวแบบตามลำดับ คือ (1) ตัวแบบที่เน้นการควบคุม(Control Model) เป็นแนวการสอดส่องดูแลกิจกรรมทั้งหลายของผู้กระทำผิดโดยมุ่งควบคุมบุคคลนั้นเป็นหลัก (2) ตัวแบบที่เน้นการบริการทางสังคม(Social Service Model) เป็นแนวการสอดส่องดูแลผู้กระทำผิดโดยมุ่งพิจารณาความต้องการของบุคคลนั้นทั้งทางด้านสังคมและจิตวิทยา (3) ตัวแบบผสมผสาน(Combined Model) เป็นแนวการสอดส่องดูแลผู้กระทำผิด โดยให้ทั้งการบริการในขณะที่ใช้วิธีการควบคุม ควบคู่กันไป

ลักษณะงานคุมประพฤติในประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีลักษณะงานพื้นฐานที่สำคัญ 3 งาน คือ งานบริการสำหรับเยาวชน งานสืบเสาะก่อนศาลพิพากษา และงานคุมความประพฤติ ซึ่งหลักการและวิธีการจะคล้ายคลึงกัน

ในงานสืบเสาะก่อนศาลพิพากษา พนักงานคุมประพฤติก็น่าจะดำเนินการหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวจำเลยเพื่อทำรายงานเสนอต่อศาล แต่มีข้อสังเกตคือ ในกรณีการสืบเสาะหากเป็นศาลของรัฐบาลกลาง กฎหมายบังคับศาลต้องสืบเสาะทุกคดี เว้นแต่จำเลยจะสละสิทธิและศาลอนุญาต และมลรัฐส่วนใหญ่จะบังคับเช่นเดียวกัน ยกเว้นบางมลรัฐ เช่น มลรัฐเท็กซัสไม่มีกฎหมายบังคับ โดยให้เป็นดุลพินิจของศาล

เหตุที่รายงานการสืบเสาะได้รับความสำคัญก็เนื่องมาจากมีการวางหลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษว่า ศาลจะต้องพินิจพิจารณาจากองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ ข้อมูลจากรายงานการสืบเสาะ ข้อมูลจากการสืบพยาน และประการสุดท้ายศาลอเมริกันจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมอันอาจมีขึ้นจากการลงโทษนั้น

การที่ประเทศสหรัฐอเมริกา สามารถมอบหมายให้พนักงานคุมประพฤติดำเนิน การสืบเสาะได้ทุกคดี น่าจะเป็นเพราะการกระจายหน่วยงานออกเป็นของรัฐบาลกลาง ของมลรัฐ เขต ซึ่งทำให้มีงบประมาณเพียงพอในการหาอัตรากำลังพนักงานคุมประพฤติ ประกอบกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานคุมประพฤติ เช่น การตรวจสอบประวัติการกระทำผิดผ่านคอมพิวเตอร์โดยการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรม

ส่วนงานคุมความประพฤติในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นกระบวนการดูแลผู้ถูกคุมความ ประพฤตินั้น มีการกำหนดเกณฑ์ของผู้ที่สมควรจะได้รับประโยชน์จากงานนี้หลายประการ เช่น จะต้องเป็น บุคคลที่มีได้ก่อความเสียหายร้ายแรง มิได้ตั้งใจที่จะกระทำผิด หรือกระทำผิดเพราะถูกยั่วยุ ผู้เสียหายมีส่วน ทำให้เกิดการกระทำผิดนั้น เป็นต้น และคดีที่อยู่ในข่ายที่สามารถคุมความประพฤติได้ค่อนข้างกว้างกว่าของ ไทยซึ่งให้ประโยชน์สำหรับจำเลยที่ศาลจะจำคุกไม่เกิน 2 ปีเท่านั้น สิ่งนี้อาจเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้ พนักงานคุมประพฤติอเมริกันจำเป็นต้องมีอำนาจมากพอสมควรในการควบคุมดูแลผู้ถูกคุมความประพฤติ

สำหรับการวางเงื่อนไขในการคุมประพฤติ สมาคมเนติบัณฑิตอเมริกันได้เสนอแนวทาง ไว้ว่า ศาลอเมริกันควรวางเงื่อนไขการคุมประพฤติดังนี้ เช่น เงื่อนไขที่จะเป็นไปเพื่อชี้้นำให้ผู้ถูกคุมความประพฤติ เคารพกฎหมาย ต้องมีความชัดเจน มีความเหมาะสมกับตัวบุคคล และสามารถปฏิบัติได้ เป็นต้น และการที่จะ ทำให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น พนักงานคุมประพฤติต้องใช้ยุทธวิธีออกไปสอดส่องที่บ้านหรือที่ทำงาน ของผู้ถูกคุมความประพฤติ การให้บริการที่จำเป็นและการให้คำปรึกษาแนะนำ

หากมีการฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติซึ่งแยกเป็น 2 อย่างคือ การฝ่าฝืนเงื่อนไขทาง เทคนิค(Technical Violation) ได้แก่ การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งจะต้องเป็นกรณีร้ายแรง กับการฝ่าฝืน โดยกระทำผิดขึ้นใหม่(New Offense Violation) ซึ่งจะถูกเพิกถอนการคุมความประพฤติ

อย่างไรก็ตาม กระบวนการเพิกถอนการคุมความประพฤติในประเทศสหรัฐอเมริกา ต้องเป็นไปตามหลักของกระบวนการนิติธรรม(Due Process) เช่น ต้องได้รับหนังสือกล่าวหาว่าฝ่าฝืนเงื่อนไข ต้องได้รับการไต่สวนเบื้องต้นและมีกระบวนการพิจารณาคดีเพิกถอนการคุมความประพฤติ

อำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติอเมริกัน แยกพิจารณาได้เป็น อำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติรัฐบาลกลางและของพนักงานคุมประพฤติในมลรัฐ

อำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติรัฐบาลกลาง รับผิดชอบคดีที่มาจากศาลรัฐบาลกลางตามประมวลกฎหมายและระเบียบของรัฐบาลกลาง(Federal Criminal Code and Rules) ซึ่งมีหน้าที่สำคัญ ๆ เช่น ให้คำแนะนำผู้ถูกคุมความประพฤตรวมถึงผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษ และผู้ที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวภายใต้การสอดส่อง(Supervised release)จากศาล ดำเนินการคุมความประพฤติบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ออกไปทำงานชั่วคราวนอกเรือนจำ ส่งบันทึกผลการทำงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานศาลแห่งสหรัฐ รายงานความประพฤติและการปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้ถูกคุมความประพฤติให้ศาลทราบอย่างสม่ำเสมอ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ศาลมอบหมาย

ส่วนอำนาจในการปฏิบัติงานนั้นปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายและระเบียบของรัฐบาลกลางฉบับเดียวกัน แยกพิจารณาได้ดังนี้

1. อำนาจในการรวบรวมข้อมูลทั่วไประหว่างการสืบเสาะและการคุมความประพฤติ หากเป็นกรณีรวบรวมเอกสารทั่วไปเช่น หลักฐานทางการศึกษา การทำงาน สุขภาพ การเป็นทหาร ฐานะทางการเงิน หากผู้กระทำผิดนำมาให้ก็ไม่มีปัญหาประการใด แต่ถ้าหากผู้กระทำผิดไม่มี พนักงานคุมประพฤติจะต้องให้บุคคลนั้นลงลายมือชื่อยินยอมเปิดเผยข้อมูลลงในแบบกรอกข้อความสำเร็จรูป เพื่อส่งไปขอหลักฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ผู้กระทำผิดอ้างถึง

2. อำนาจในการตรวจสอบประวัติการกระทำผิด พนักงานคุมประพฤติสามารถตรวจสอบได้ทันทีจากสำนักงานตำรวจสอบสวนกลาง(FBI)โดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์ หรือมีหนังสือขอความร่วมมือจากตำรวจมลรัฐ ตำรวจท้องถิ่น ตลอดจนตำรวจสากล พนักงานคุมประพฤติจึงไม่จำเป็นต้องพิมพ์ลายนิ้วมือเอง

3. อำนาจในการเก็บปัสสาวะเพื่อตรวจสอบ กรณีระหว่างการสืบเสาะ หากศาลมีคำสั่งไว้ว่า ให้เก็บตัวอย่างปัสสาวะเพื่อตรวจสอบ ดังนั้นจำเลยต้องปฏิบัติตาม จะปฏิเสธมิได้ หรือหากเป็นกรณีที่ศาลไม่ได้สั่งไว้ แต่จำเลยยินยอมให้เก็บโดยสมัครใจ พนักงานคุมประพฤติสามารถดำเนินการได้เอง อย่างไรก็ตามถ้าจำเลยไม่ยินยอมและศาลมิได้มีคำสั่งบังคับไว้ พนักงานคุมประพฤติจะบันทึกไว้ในรายงานการสืบเสาะหรืออาจยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำสั่งให้เก็บก็ได้

4. อำนาจในการเข้าไปในบ้านหรือสถานที่ทำงานของผู้ถูกคุมความประพฤติและการยึดสิ่งของผิดกฎหมาย ในระหว่างการสืบเสาะนั้น พนักงานคุมประพฤติจะต้องนัดวันที่จะไปพบจำเลยที่บ้านโดยความเห็นชอบของจำเลย ส่วนในระหว่างคุมความประพฤตินั้น เมื่อผู้ถูกคุมความประพฤติลงลายมือชื่อรับเงื่อนไขการคุมความประพฤติถือว่า ยินยอมให้พนักงานคุมประพฤติไปพบที่บ้านได้ตลอดเวลา รวมทั้งสามารถยึดสิ่งผิดกฎหมายจากผู้ถูกคุมความประพฤติได้ด้วย

5. อำนาจในการจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติ เนื่องจากพนักงานคุมประพฤติเป็นเจ้าของพนักงานผู้รักษาความสงบเรียบร้อย (Peace Officer) กฎหมายของรัฐบาลกลางจึงได้ให้อำนาจในการจับกุมและนำตัวผู้ถูกคุมความประพฤติกลับมา (Arrest and Return of Probationer) หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกคุมความประพฤติหรือผู้ได้รับการปล่อยชั่วคราวภายใต้การสอดส่องฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติหรือเงื่อนไขการปล่อยตัวแล้วแต่กรณี และจะต้องถูกนำตัวไปปรากฏต่อศาลที่มีอำนาจเหนือบุคคลนั้นโดยไม่ชักช้า นอกจากนั้น พนักงานคุมประพฤติอาจทำการจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติและผู้ได้รับการปล่อยชั่วคราวภายใต้การสอดส่องโดยไม่ต้องมีหมายจับ หากพบตัวบุคคลเหล่านั้นไม่ว่าที่ใดก็ตาม

ถ้าหากผู้ถูกคุมความประพฤติที่ฝ่าฝืนเงื่อนไขถูกจับกุมในเขตอำนาจศาลอื่น จะมีระเบียบบัญญัติให้นำตัวบุคคลนั้นไปยังศาลแขวงของรัฐบาลกลาง (Federal Magistrate) ที่ใกล้ที่สุดโดยไม่ชักช้า หากศาลเดิมที่สั่งคุมความประพฤติได้อินคิตมาให้ศาลในเขตที่ผู้ถูกคุมความประพฤติถูกจับ ศาลที่ได้รับโอนมีอำนาจดำเนินกระบวนการเพิกถอนการคุมความประพฤติซึ่งจะประกอบด้วยการไต่สวนเบื้องต้น (Preliminary Hearing) และการพิจารณาเพื่อเพิกถอนการคุมความประพฤติ (Revocation Hearing) โดยผู้ถูกคุมความประพฤติจะได้รับแจ้งจุดมุ่งหมายของการไต่สวนหรือการพิจารณาเพื่อเพิกถอนการคุมความประพฤติ คำกล่าวหาว่ามีการฝ่าฝืนเงื่อนไข และได้รับแจ้งว่าตนมีสิทธิในการนำพยานหลักฐานของตนเข้าสืบ การถามพยาน และสิทธิที่จะแต่งตั้งทนายความแก้ต่าง

กรณีที่ยังไม่มีการโอนคดี ศาลในเขตที่มีการจับกุม จะต้องดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นทันทีหาก การฝ่าฝืนเงื่อนไขนั้นเกิดขึ้นในเขตอำนาจ และให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ก) ควบคุมตัวผู้ ถูกคุมความประพฤติไว้เพื่อให้การต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาต่อไป ข) จำหน่ายกระบวนการพิจารณาออก ไปโดยแจ้งให้ศาลเดิมทราบ หรือมิฉะนั้น ก็ออกคำสั่งให้ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ถูกควบคุมตัว ไปให้การต่อ ศาลที่มีอำนาจพิจารณา

นอกจากนั้น ในกรณีของการควบคุมตัวผู้ถูกคุมความประพฤติ รัฐสภาอเมริกันได้ออกกฎหมาย สำหรับรัฐบาลกลาง(Federal Law) ในเรื่อง “การกักขังเพื่อความปลอดภัย(Preventive Detention)” เพื่อให้ อำนาจศาลสั่งกักขังจำเลยที่อาจเป็นอันตรายต่อบุคคลอื่น เช่น ผู้เสียหายหรือพยาน รวมถึงจำเลยที่ถูกจับใน คดีร้ายแรง ผู้ถูกจับที่อยู่ระหว่างการคุมความประพฤติหรือพักการลงโทษ หรือระหว่างได้รับประกันตัว หรือ เป็นผู้ถูกจับที่กระทำผิดซ้ำ โดยกฎหมายได้ระบุวิธีการก่อนที่จะสั่งกักขังเพื่อความปลอดภัยว่า ศาลจะต้องไต่ สวนก่อนว่าบุคคลนั้นจะไปก่ออันตรายต่อบุคคลและชุมชนหรือไม่

6. อำนาจในการพกพาอาวุธ พนักงานคุมประพฤติของรัฐบาลกลางมีอำนาจพกพา อาวุธได้ หากเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของรัฐบาลกลางซึ่งมี อำนาจหน้าที่ในการสอดส่องดูแล เพื่อการคุ้มครองป้องกัน สืบค้นหรือฟ้องร้องการฝ่าฝืนกฎหมาย อย่างไรก็ตาม อาจมีระเบียบภายในสำนักงานคุมประพฤติแห่งนั้นจำกัดอำนาจดังกล่าวได้ ดังเช่นที่สำนักงานคุม ประพฤติของรัฐบาลกลางในเมืองซานฟรานซิสโก

ส่วนพนักงานคุมประพฤติในมลรัฐ จะรับงานคุมประพฤติจากศาลซึ่งมีเขตอำนาจในมลรัฐนั้นโดย ศาลจะพิจารณาพิพากษาคดีตามกฎหมายจากสถานิติบัญญัติแห่งมลรัฐหรือรัฐธรรมนูญแห่งมลรัฐนั้น ซึ่งอาจ มาจากศาลเขต(County Court) ศาลแขวง(Municipal Court)

ในส่วนของอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติมลรัฐต่าง ๆ มีความคล้ายคลึงกัน ผู้ศึกษาจึง ยกตัวอย่างมาจากบางมลรัฐประกอบเข้าด้วยกัน ดังนี้

มลรัฐอิลลินอยส์ มีกฎหมายกำหนดบัญญัติถึงหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ ไว้ 9 ข้อ คือ (1) ดำเนินการสืบเสาะคดีผู้ที่สามารถจะถูกคุมความประพฤติ (2) แจ้งให้ศาลทราบถึงประวัติการกระทำ

ผิดและประวัติการคุมความประพฤติเดิมของจำเลย (3) ทำรายงานและหนังสือแจ้งทั้งหลายอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร (4) ดำเนินการเก็บบันทึกคดีที่สืบเสาะให้ถูกต้องและสมบูรณ์ (5) รับผิดชอบดูแลบุคคลที่ถูกคุมความประพฤติภายใต้กฎเกณฑ์และระยะเวลาที่ศาลกำหนด (6) พัฒนาและดำเนินงานบริการสังคมหรืองานบริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์เพื่อให้ผู้ถูกคุมความประพฤติปฏิบัติ (7) หากผู้ถูกคุมความประพฤติย้ายจากเขตเดิมที่ตนเคยกระทำผิดไว้ พนักงานคุมประพฤติผู้รับผิดชอบคดีในเขตเดิมมีหน้าที่ต้องแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติในเขตใหม่ที่ผู้ถูกคุมความประพฤติย้ายไปอยู่ทราบ พนักงานคุมประพฤติในเขตใหม่จะต้องเข้ารับผิดชอบและมีอำนาจหน้าที่ดูแลผู้ถูกคุมความประพฤติ (8) ให้อนุญาตผู้ถูกคุมความประพฤติเดินทางภายใต้การสอดส่องดูแล เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติในกฎหมายนี้ หรือตามระเบียบของศาล

ส่วนในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ก็มีกฎหมายการคุมประพฤติและการพักการลงโทษ บัญญัติให้อำนาจที่ชัดเจนแก่พนักงานคุมประพฤติ กล่าวคือ ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าพนักงานตำรวจ(Constable) และให้มีหน้าที่โดยสรุปเช่น (1) ดำเนินการสืบเสาะและทำรายงานตามที่ศาลสั่ง ในเขตศาลที่ตนได้รับการแต่งตั้ง (2) ดำเนินการรับชำระค่าอุปการะ และเงินส่วนแบ่งสินสมรสกรณีศาลขอให้ช่วยดำเนินการ (3) ดำเนินการคุมความประพฤติบุคคลตามที่ศาลสั่ง (4) ทำรายงานอื่น ๆ ตามที่ศาลสั่ง เป็นต้น

ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประมวลกฎหมายอาญาแห่งแคลิฟอร์เนียได้บัญญัติให้พนักงานคุมประพฤติเป็นเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย(Peace Officer) มีอำนาจหน้าที่คล้ายตำรวจ แต่ถูกจำกัดให้อำนาจเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบังคับให้เป็นไปตามเงื่อนไขเพื่อการคุมความประพฤติเท่านั้น

กรณีอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติในมลรัฐสรุปได้ดังนี้

1. อำนาจในการรวบรวมข้อมูลทั่วไประหว่างการสืบเสาะและการคุมความประพฤติ
พนักงานคุมประพฤติในมลรัฐต่าง ๆ มีภาระหน้าที่ที่คล้ายคลึงกัน ทั้งในการสืบเสาะประวัติและภูมิหลังของผู้กระทำผิด และดำเนินการคุมความประพฤติผู้กระทำผิด อีกทั้งไม่มีความแตกต่างมากนักกับการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติรัฐบาลกลาง

ในการรวบรวมข้อมูลและเอกสาร ในมลรัฐอิลลินอยส์ วิธีปฏิบัติเบื้องต้นของพนักงานคุมประพฤติเมื่อศาลสั่งสืบเสาะก็คือให้สอบด้วยคำจำเลยเบื้องต้นตามแบบสอบข้อมูลเบื้องต้น แล้วนัดให้ไปพบพนักงานคุมประพฤติเพื่อสอบด้วยคำอย่างละเอียด ต่อไป ในการสอบด้วยคำเบื้องต้น พนักงานคุมประพฤติจะให้จำเลยลงลายมือชื่อยินยอมให้สำนักงานคุมประพฤติสามารถขอข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสืบเสาะซึ่งเป็นการให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลนั่นเอง

หลังจากนั้นพนักงานคุมประพฤติจะต้องรวบรวมข้อมูลภูมิหลังของผู้กระทำผิด เกี่ยวกับครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา อาชีพและพฤติกรรมส่วนตัว ซึ่งในทางปฏิบัติการที่จะได้ข้อมูลเหล่านี้ พนักงานคุมประพฤติจะขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรอีกครั้งจากจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติในการสืบเสาะหรือคุมความประพฤติแล้วแต่กรณี โดยจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติจะลงลายมือชื่อยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวในจดหมายหลายฉบับที่จะส่งไปขอตรวจสอบประวัติทั่วไปจากหน่วยงานต่าง ๆ และมลรัฐอื่นก็ต้องกระทำในลักษณะเดียวกันนี้เพื่อมิให้เป็นการละเมิดกฎหมายข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนในขั้นตอนของการคุมความประพฤติ ปกติจะได้ข้อมูลทั้งหลายที่เกี่ยวกับตัวผู้ถูกคุมความประพฤติมาแล้วในขั้นตอนการสืบเสาะ แต่หากต้องใช้ข้อมูลส่วนตัวเพิ่มเติมก็ต้องความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรเช่นกัน

2. อำนาจในการตรวจสอบประวัติการกระทำผิด การตรวจสอบประวัติการกระทำผิดในมลรัฐต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องขอความยินยอม และการตรวจสอบประวัติในมลรัฐจะใช้วิธีการขอความร่วมมือจากสำนักงานสอบสวนกลาง(FBI) เช่นกัน นอกจากนี้ หากมีความจำเป็นยังขอความร่วมมือไปยังตำรวจของมลรัฐหรือตำรวจท้องถิ่นที่สำนักงานคุมประพฤตินั้นตั้งอยู่ก็ได้

3. อำนาจในการเก็บบัสสาวะและตัวอย่างอื่นเพื่อตรวจสอบ ในคดีสืบเสาะของมลรัฐอิลลินอยส์ หากจำเลยอ้างว่า เคยรับการรักษามาแล้ว พนักงานคุมประพฤติจะให้จำเลยกรอกแบบยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลเพื่อส่งไปตรวจสอบยังสถานบำบัดรักษา หรือใช้วิธีการขอให้ศาลมีคำสั่งส่งจำเลยไปตรวจที่สถานบำบัดยาเสพติด โดยพนักงานคุมประพฤติจะไม่เก็บบัสสาวะตรวจเองในคดีสืบเสาะ

แต่ในระหว่างการคุมความประพฤติ พนักงานคุมประพฤติจะเก็บบัสสาวะเพื่อตรวจเองได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการแก้ไขผู้กระทำผิดของมลรัฐอิลลินอยส์ บัญญัติถึงเงื่อนไขบังคับเพื่อการสอดส่อง โดย

ผู้ถูกคุมความประพฤติจะต้องส่งตัวอย่างเลือดหรือปัสสาวะเพื่อตรวจหาสารเสพติดที่ผิดกฎหมาย ยิ่งไปกว่านั้น กฎหมายฉบับเดียวกันนี้ยังได้บังคับผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดหรือพยายามกระทำผิดทางเพศต้องส่งตัวอย่างเลือด ไปยังสำนักงานตำรวจมลรัฐอิลลินอยส์อีกด้วย

สำหรับผู้ถูกคุมความประพฤติคดียาเสพติดในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ศาลสามารถวางเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติโดยสั่งให้บุคคลนั้นเข้ารับการรักษา พร้อมทั้งสามารถสั่งให้ผู้ถูกคุมความประพฤติต้องถูกตรวจปัสสาวะเป็นระยะ ๆ ตลอดช่วงเวลาที่ถูกคุมความประพฤติ

4. อำนาจในการเข้าไปในบ้านหรือสถานที่ทำงานของผู้ถูกคุมความประพฤติ การตรวจค้นและยึดสิ่งของผิดกฎหมาย อำนาจของพนักงานคุมประพฤติในมลรัฐอิลลินอยส์ที่จะเข้าไปในบ้านหรือที่ทำงานของผู้ถูกคุมความประพฤติจะกำหนดอยู่ในเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติ บัญญัติให้ผู้ถูกคุมความประพฤติต้องอนุญาตให้พนักงานคุมประพฤติไปเยี่ยมที่บ้านพักอาศัยหรือสถานที่ใด ๆ อันเป็นการปฏิบัติงานตามหน้าที่ เช่นเดียวกับในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์

ในเรื่องการตรวจค้น ประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐนิวยอร์ก บัญญัติให้อำนาจแก่พนักงานคุมประพฤติว่าในระหว่างการคุมความประพฤติ หากมีเหตุผลอันควรเชื่อว่า จำเลยได้กระทำการฝ่าฝืนเงื่อนไขของศาล ศาลอาจออกหมายค้นให้พนักงานคุมประพฤติหรือเจ้าพนักงานอื่นที่มีอำนาจ ดำเนินการตรวจค้นร่างกายหรือบ้านพักอาศัยที่เป็นกรรมสิทธิ์หรืออยู่ในความครอบครองของบุคคลนั้น

แต่ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย กรณีของการตรวจค้นร่างกาย บ้านพัก หรือยานพาหนะของผู้ถูกคุมความประพฤตินั้น ศาลใช้วิธีวางกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกคุมความประพฤตินยอมให้พนักงานคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจค้นตัว บ้านพัก หรือยานพาหนะและยึดสิ่งของที่ผิดกฎหมายไม่ว่าจะเป็นเวลากลางวันหรือกลางคืน โดยไม่ต้องมีหมายค้น ทำให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการตรวจค้นและยึดสิ่งของจากผู้ถูกคุมความประพฤติได้โดยชอบด้วยกฎหมายแม้ไม่มีหมายค้น โดยไม่ขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญเพราะถือเสมือนว่าผู้ถูกคุมความประพฤตินยอมสละสิทธิส่วนบุคคลของตน

ทั้งนี้เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียได้เปิดช่องไว้ ให้อำนาจศาลสามารถวางข้อกำหนดเงื่อนไขที่สมเหตุสมผล เพื่อความเหมาะสมในการอำนวยความยุติธรรม ทำให้ศาลมี

อำนาจใช้ดุลพินิจอย่างกว้างขวางในการวางเงื่อนไขอย่างเคร่งครัด เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของสาธารณชน

5. อำนาจในการจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติ ในมลรัฐอิลลินอยส์ พนักงานคุมประพฤติในฐานะเป็นเจ้าของพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย (Peace Officer) มีอำนาจจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติที่ฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติ และมีหน้าที่นำตัวผู้ถูกคุมความประพฤติไปยังศาลที่มีอำนาจเพื่อฟังคำสั่งต่อไป โดยสามารถกระทำได้ทุกพื้นที่ในเขตมลรัฐ และการนำตัวไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีหลังการจับกุมจะต้องกระทำในทันที

กระบวนการหลังจากมีการจับกุม ผู้ถูกคุมความประพฤติจะต้องถูกนำตัวไปปรากฏต่อศาลที่ใกล้ที่สุดโดยไม่ชักช้าและให้บันทึกข้อกล่าวหาลงในสารบบของศาลแห่งนั้น จากนั้นศาลจะ (1) แจ้งและมอบสำเนาข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับ (2) ให้คำแนะนำถึงสิทธิที่จะแต่งตั้งทนายความ หากบุคคลนั้นยากจนศาลจะแต่งตั้งทนายความของรัฐให้ (3) กำหนดวันนัดไต่สวนเบื้องต้น (4) ให้ประกันตัวหากศาลเห็นว่าบุคคลผู้นั้นจะไม่ก่ออันตรายต่อบุคคลอื่นและชุมชน

ในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ถ้าบุคคลที่ถูกจับกุมอยู่ในระหว่างคุมความประพฤตินี้มีข้อกำหนดว่า ศาลอาจพิจารณาไม่ให้ประกันตัวก็ได้ พนักงานคุมประพฤติในมลรัฐนี้มีอำนาจจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติเช่นกัน โดยไม่ต้องมีหมายจับ ตามคำร้องขอของหัวหน้าสำนักงานคุมประพฤติหรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กระทำผิดได้ฝ่าฝืนเงื่อนไขของศาลหรือกระทำผิดขึ้นใหม่ ถ้าหากศาลมีเหตุอันควรเชื่อ (probable cause) ว่า ผู้กระทำผิดหรือผู้ถูกคุมความประพฤติรายที่ถูกจับนั้นได้กระทำผิดขึ้นอีกและกำลังถูกควบคุมตัวอยู่ ศาลอาจไม่ให้ประกันตัวและให้รอการพิจารณาของศาลที่มีอำนาจ

ส่วนพนักงานคุมประพฤติมลรัฐแคลิฟอร์เนียก็มีอำนาจจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติเช่นกัน โดยไม่ต้องมีหมายจับ แล้วนำตัวส่งศาล หรืออาจเป็นกรณีที่ศาลมีดุลพินิจให้ออกหมายจับ และโดยการจับกุมนั้น ศาลอาจเพิกถอนการคุมความประพฤติหากศาลพิจารณาเห็นพ้องกับรายงานของพนักงานคุมประพฤติหรือหากศาลเห็นว่า การฝ่าฝืนเงื่อนไขคุมความประพฤติของบุคคลนั้นอาจนำไปสู่การกระทำซ้ำอีก หรือเป็นเพราะผู้ถูกคุมความประพฤติไปกระทำผิดขึ้นอีก ไม่ว่าจะคดีดังกล่าวจะถูกฟ้องหรือไม่ก็ตาม

6. อำนาจในการพกพาอาวุธ เนื่องจากพนักงานคุมประพฤติในมลรัฐเป็น Peace Officer จึงมีอำนาจพกพาอาวุธได้ แต่หน่วยงานนั้นอาจจำกัดการพกพาได้ดังเช่นสำนักงานคุมประพฤติผู้ใหญ่เขตคุกค์ มลรัฐอิลลินอยส์จะไม่ให้พนักงานคุมประพฤติที่ดูแลคดีคุมประพฤติปกติพกพาอาวุธ แต่จะให้พนักงานคุมประพฤติที่อยู่ในหน่วยคุมความประพฤติพิเศษที่เรียกว่า หน่วยคุมความประพฤติแบบเคร่งครัด (IPS Unit) สามารถพกพาอาวุธขณะออกสอดส่องหรือเยี่ยมบ้านผู้ถูกคุมความประพฤติ ซึ่งหน่วยนี้จะรับผิดชอบดูแลคดีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติกระทำผิดก่อนข้างมีปัญหา

ส่วนพนักงานคุมประพฤติแคลิฟอร์เนียก็มีอำนาจพกพาอาวุธได้ตามกฎหมายเช่นกัน สำหรับพนักงานคุมประพฤติมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ แม้กฎหมายจะให้อำนาจจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติได้ แต่ไม่มีอำนาจพกพาอาวุธ เนื่องจากศาลฎีกาแห่งมลรัฐไม่อนุญาต

ในส่วนของข้อวิจารณ์เกี่ยวกับการให้อำนาจจับกุมและพกพาอาวุธของพนักงานคุมประพฤติในประเทศสหรัฐอเมริกา ยังเป็นที่ถกเถียงของบรรดานักวิชาการ เนื่องจากบทบาทอันหลากหลายบางครั้งจะขัดแย้งกันเองระหว่างการเป็นผู้แก้ไขบำบัด (Therapeutic Officer) กับบทบาทของผู้รักษากฎหมาย (Law Enforcement Officer) โดยนักวิชาการบางท่านกล่าวว่า การสอดส่องตรวจตราและสืบค้นไม่ใช่หน้าที่หลักของพนักงานคุมประพฤติ แต่เป็นหน้าที่ของตำรวจผู้ซึ่งได้รับการฝึกฝนและมีอุปกรณ์ดีกว่า และยังเสนอความเห็นว่าการให้พนักงานคุมประพฤติพกพาอาวุธเป็นการเปลี่ยนแปลงภาพจน์ของบทบาทและวิชาชีพในสายตาของประชาชน และการทำงานโดยเลียนแบบตำรวจจะทำให้ภารกิจซับซ้อนและยุ่งยากมากขึ้น ฉะนั้นหากต้องเข้าพื้นที่อันตราย ควรใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเหมาะสมกว่า

หน่วยงานคุมประพฤติและพักการลงโทษประมาณครึ่งหนึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่อนุญาตให้พนักงานคุมประพฤติพกพาอาวุธ และในทางปฏิบัติ นโยบายของหน่วยงานคุมประพฤติและพักการลงโทษเกี่ยวกับการพกพาอาวุธจะมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1) พนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษ ไม่ได้รับอนุญาตให้พกพาทุกเวลา ตามกฎหมายของมลรัฐหรือไม่ก็ตามนโยบายของหน่วยงาน เช่น ในมลรัฐแมรี่แลนด์ เท็กซัส เซาท์ดาโกตาและมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ โดยเฉพาะมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ศาลฎีกาสั่งห้ามพนักงานคุมประพฤติพกพา

อาวุธเนื่องจากเห็นว่า งานคุมประพฤติเป็นงานให้คำแนะนำและช่วยเหลือเกื้อกูล ไม่ใช่เรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย

2) เจ้าหน้าที่มีอำนาจตามกฎหมายในฐานะเจ้าพนักงานผู้รักษาความสงบเรียบร้อย (Peace Officer) แต่หน่วยงานจำกัดอำนาจให้ลดน้อยลง เช่น สำนักงานคุมประพฤติผู้ใหญ่เขตมอนทอกเมอรี (Montgomery County Adult Probation Department) มลรัฐโอไฮโอ อนุญาตให้พนักงานคุมประพฤติพกพาอาวุธเฉพาะเมื่อได้รับมอบหมายงานพิเศษหรือกรณีฉุกเฉิน เช่น ผู้กระทำผิดที่เป็นอันตรายหลบหนี หรือหน่วยงานถูกข่มขู่คุกคาม

ในสำนักงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดแห่งจอร์เจีย อนุญาตให้พนักงานคุมประพฤติพกพาอาวุธได้ในกรณีที่มีการจับกุมหรือต้องนำตัวผู้ถูกคุมความประพฤติที่ผิดเงื่อนไขไปส่ง ณ ที่อื่น หรือเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ที่เป็นอันตรายเท่านั้น

(3) เจ้าหน้าที่มีอำนาจตามกฎหมายในฐานะเจ้าพนักงานผู้รักษาความสงบเรียบร้อย และหน่วยงานอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติพกพาอาวุธได้ เช่น มลรัฐอลาบามาและเคนตักกี อนุญาตให้พนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษที่ผ่านการฝึกอบรมพกพาได้ ในเขตบิบบี มลรัฐจอร์เจีย อนุญาตให้พนักงานคุมประพฤติทุกคนพกพาอาวุธได้

ในขณะที่เดียวกันนักวิชาการอีกฝ่ายหนึ่งแย้งว่า หน่วยงานคุมประพฤติที่ไม่สามารถคุ้มครองป้องกันสังคมให้เต็มที่ ย่อมเป็นการละเลยต่อภาระผูกพันกับสาธารณชนและองค์กรบริการสังคมอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ไปพบผู้ถูกคุมความประพฤติกำลังเสพยาเสพติด สภาพการณ์เช่นนี้บุคคลผู้นั้นมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินต่อไป ย่อมเป็นสิ่งที่ชัดเจนว่าบุคคลนั้นกำลังก่อภัยให้กับตนเองและชุมชน การที่พนักงานคุมประพฤติไม่มีอำนาจจับกุมในทันทีย่อมไม่สามารถสร้างความปลอดภัยให้กับสังคมได้ ยิ่งไปกว่านั้น ยังเห็นว่าพนักงานคุมประพฤตินี้มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย (Peace Officer) มีอำนาจในการจับกุม ดังนั้นการพกพาอาวุธจะทำให้พนักงานคุมประพฤติปลอดภัย และในความเป็นจริงแล้วการพกพาอาวุธจะใช้ในบางสถานการณ์เท่านั้น

นอกจากนี้ ยังมีการเสนอให้หน่วยงานคุมประพฤติ ทบทวนแนวคิดในการปฏิบัติงานและประเมินผลการดำเนินงานใหม่เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการป้องกันสังคม โดยให้พิจารณาข้อสังเกตที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์การคุมประพฤติในประเทศไทยปัจจุบัน คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดความสนใจที่จะปฏิบัติตามหมายจับ การไม่สามารถจับกุมและควบคุมตัวผู้ถูกคุมความประพฤติที่ฝ่าฝืนเงื่อนไขร้ายแรงในทันที

ส่วนการศึกษาอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติญี่ปุ่น สามารถสรุปได้ดังนี้คือ พนักงานคุมประพฤติญี่ปุ่นจะทำงานให้กับสำนักงานคุมประพฤติซึ่งเป็นองค์กรหลักในการให้บริการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในสังกัดของสำนักงานแก้ไขฟื้นฟู กระทรวงยุติธรรม หน้าที่ของสำนักงานได้แก่ ก). ดำเนินการคุมความประพฤติผู้ถูกคุมความประพฤติ และผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษทุกวัย ข). ปรับความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ต้องขังและเงื่อนไขทางสังคมอื่น ๆ ก่อนที่จะมีการปล่อยผู้ต้องขังนั้น ค). ดำเนินการสงเคราะห์หลังปล่อยสำหรับผู้พ้นโทษจากเรือนจำหรือที่คุมขัง ง). ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและเสนอบุคคลที่สมควรได้รับการแก้ไขโทษ จ). ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชน

พนักงานคุมประพฤติในประเทศญี่ปุ่นมีอยู่ 2 ประเภท คือ พนักงานคุมประพฤติประจำศาลครอบครัว(Family Court Probation Officer) และพนักงานคุมประพฤติ(Probation Officer) ซึ่งมีหน้าที่และหน่วยงานแยกจากกัน โดยที่พนักงานคุมประพฤติประจำศาลครอบครัวเป็นเจ้าหน้าที่ในฝ่ายตุลาการ ส่วนพนักงานคุมประพฤติอยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร แต่ในการศึกษานี้จะมุ่งเน้นไปที่พนักงานคุมประพฤติในสังกัดกระทรวงยุติธรรมเท่านั้น

พนักงานคุมประพฤติในสังกัดกระทรวงยุติธรรมมีงานค่อนข้างมาก เพราะต้องรับผิดชอบงานคุมความประพฤติทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งในงานคุมประพฤติและงานพักการลงโทษ แต่สิ่งที่น่าสนใจในระบบคุมประพฤติสำหรับผู้ใหญ่ของประเทศญี่ปุ่น ก็คือ พนักงานคุมประพฤติในสังกัดกระทรวงยุติธรรมไม่ต้องทำหน้าที่สืบเสาะหรือทำรายงานก่อนการพิพากษาในศาลอาญา เนื่องจาก ศาลจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิดที่ค่อนข้างสมบูรณ์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่แล้ว และแม้จะมีปริมาณงานมาก แต่พนักงานคุมประพฤติญี่ปุ่นจะมีฝ่ายงานไปให้อาสาสมัครคุมประพฤติช่วยสอดส่องดูแลในกระบวนการคุมความประพฤติผู้กระทำผิด

เงื่อนไขของศาลที่ผู้ถูกคุมความประพฤติต้องปฏิบัติตามกฎหมายคุมความประพฤติบุคคลที่ได้รับการรอกการลงโทษ(The Law for Probationary Supervision of Persons under Suspension of Execution of Sentence) จะมีเพียง 3 ประการหลัก คือ 1). ผู้ถูกคุมความประพฤติจะต้องแจ้งสถานที่อยู่ให้พนักงานคุมประพฤติทราบทันทีที่ศาลสั่งให้คุมความประพฤติ 2). จะต้องประพฤติดี 3). หากย้ายสถานที่อยู่หรือเดินทางไปทีอื่น ต้องแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบ

ศาลหรือสำนักงานคุมประพฤติจะกำหนดเงื่อนไขอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นมิได้ แต่พนักงานคุมประพฤติจะกำหนดข้อชี้แนะให้เหมาะสมเป็นรายคดี โดยพิจารณาภูมิหลังของบุคคล เช่น ห้ามดื่มสุรา ให้ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ แม้ตามกฎหมายจะไม่มีสภาพบังคับ แต่ก็เข้าลักษณะเงื่อนไขให้ผู้ถูกคุมความประพฤติได้ประพฤติดี หากไม่ทำตามอาจถือได้ว่ามีความประพฤติไม่ดี เท่ากับเป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไข

หากผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข อาจถูกเพิกถอนการคุมความประพฤติ แต่ต้องเป็นสภาพการณ์ร้ายแรงอันไม่น่าพึงใจต่อบุคคลนั้น หมายความว่า การฝ่าฝืนเงื่อนไขต้องถึงขนาดเท่านั้น เพราะฉะนั้น การผิดเงื่อนไขเล็กน้อยหรือเป็นการผิดเงื่อนไขเทคนิค(Technical Violation) เช่น ไม่แจ้งเรื่องการเปลี่ยนที่อยู่ให้เจ้าหน้าที่ทราบ ย่อมเป็นการผิดเงื่อนไขแต่ไม่ถึงกับต้องเพิกถอนการคุมความประพฤติ

ในการปฏิบัติงานเฉพาะด้านคุมความประพฤติของพนักงานคุมประพฤติ กฎหมายคุมความประพฤติบุคคลที่ได้รับการรอกการลงโทษ ได้บัญญัติหลักการไว้ว่า “การสอดส่องดูแล กระทำได้ด้วยการให้คำแนะนำและช่วยเหลือบุคคล อีกทั้งโดยการชี้แนะให้บุคคลนั้นปฏิบัติตามเงื่อนไข” และในกฎหมายแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด(The Offenders Rehabilitation Law) กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคุมประพฤติว่า (1) บังคับการคุมความประพฤติให้เป็นไปตามกฎหมาย (2) ป้องกันอาชญากรรมในชุมชน (3) หน้าที่อื่น ๆ ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่น

อำนาจตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติญี่ปุ่น แยกพิจารณาได้ดังนี้

1. อำนาจในการรวบรวมข้อมูลระหว่างคุมความประพฤติ ในการรวบรวมข้อมูลและเอกสาร พนักงานคุมประพฤติจะใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่พิกอาศัย การประกอบอาชีพ ประวัติครอบครัว ส่วนเอกสารสำคัญและจำเป็นอื่น ๆ จะได้จากศาล เนื่องจากระบบคุมประพฤติผู้ใหญ่ของญี่ปุ่นไม่มีการสืบเสาะก่อนการพิพากษา เพราะฉะนั้น พนักงานคุมประพฤติจึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจประวัติอาชญากร แต่กระนั้น กฎหมายแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด มาตรา 57 ได้ให้อำนาจพนักงานคุมประพฤติในการขอเอกสารที่จำเป็นได้จากหน่วยราชการอื่น เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล หน่วยงานด้านสวัสดิการ ด้านสาธารณสุขและองค์กรอื่นใด เพื่อให้งานคุมความประพฤติมีความสมบูรณ์โดยไม่ต้องมีความยินยอมจากผู้ถูกคุมความประพฤติ

2. อำนาจในการเก็บบัสสาวะเพื่อตรวจสอบ

พนักงานคุมประพฤติจะพยายามส่งผู้ถูกคุมความประพฤติไปรับการบำบัดรักษาทั้งทางร่างกายและจิตใจในคดียาเสพติด กรณีที่พนักงานคุมประพฤตีสงสัยว่าผู้ถูกคุมความประพฤดียังคงเสพยาเสพติด พนักงานคุมประพฤติไม่มีอำนาจที่จะเก็บบัสสาวะเองได้ ต้องขอให้ศาลเป็นผู้สั่งให้ผู้ถูกคุมความประพฤติไปรับการตรวจบัสสาวะ

3. อำนาจในการออกหมายเรียก ของกฎหมายคุมความประพฤติฯ บัญญัติให้

หัวหน้าสำนักงานคุมประพฤติมีอำนาจออกหมายเรียกผู้ถูกคุมความประพฤติมาสอบถามก็ได้ โดยเฉพาะในกรณีที่มีการผิดเงื่อนไขของศาล และพนักงานคุมประพฤติสามารถไปเยี่ยมบ้านผู้ถูกคุมความประพฤติได้ในเขตที่สำนักงานคุมประพฤติรับผิดชอบ

4. อำนาจในการจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติ กฎหมายคุมความประพฤติฯ ได้

ให้อำนาจแก่หัวหน้าพนักงานคุมประพฤติในการจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติตามหมายจับของศาล โดยหมายจับนั้นจะออกเมื่อเกิดกรณี 1). ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ยอมอยู่อาศัยในสถานที่พักเป็นหลักแหล่ง 2) มีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่า ผู้ถูกคุมความประพฤติฝ่าฝืนเงื่อนไขของศาลและไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของหัวหน้าพนักงานคุมประพฤติ หรือเป็นที่เข้าใจได้ว่าบุคคลผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก

การออกหมายจับและการจับกุม ข้างต้นนี้ กฎหมายคุมความประพฤติฯ ให้นำกฎหมายแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดมาใช้ได้โดยอนุโลม ดังนี้ ก. ผู้พิพากษาศาลเขตมีอำนาจออกหมายจับได้ โดยคำร้องขอของหัวหน้าสำนักงานคุมประพฤติ ข. ผู้ช่วยผู้พิพากษามีอำนาจออกหมายจับเช่นว่านั้น เช่นกัน ค. พนักงานคุมประพฤติอาจทำการจับกุมเอง แต่ถ้าหากเป็นคดีที่มีความยุ่งยาก อาจขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการให้ก็ได้ ง. ให้นำกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาบังคับใช้โดยอนุโลม จ. ผู้ถูกจับตามหมายจับจะได้รับการปล่อยตัวภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่ถูกจับกุม หลังจากสอบถามแล้ว

ในกฎหมายคุมความประพฤติฯ ให้อำนาจหัวหน้าสำนักงานคุมประพฤติ ออกระเบียบการสอบปากคำผู้ถูกจับตามหมายจับในกรณีจำเป็น โดยระเบียบดังกล่าวสามารถที่จะควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ในเรือนจำหรือสถานพินิจเยาวชนได้ไม่เกิน 10 วันนับแต่วันจับกุม และให้ทำการปล่อยตัวในทันที เมื่อเห็นว่าไม่มี ความจำเป็นต้องควบคุมตัวอีกต่อไปแล้ว

ในกรณีที่ศาลจะให้มีการพิจารณาคดีเพื่อยกเลิกการรอกการลงโทษ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การพิจารณาเพื่อเพิกถอนการคุมความประพฤติ หัวหน้าพนักงานคุมประพฤติสามารถขยายระยะเวลาการควบคุมตัวไปได้อีกจนกว่าศาลจะมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน 20 วัน

ยิ่งไปกว่านั้น หากมีความจำเป็นที่ศาลจะดำเนินกระบวนการพิจารณาด้วยวาจาจากผู้ถูกคุมความประพฤติในศาล ศาลมีอำนาจที่จะขยายระยะเวลาออกไปได้อีก 10 วัน เพราะฉะนั้นเมื่อรวมระยะเวลาทั้งสิ้นแล้ว ผู้ถูกคุมความประพฤติอาจถูกควบคุมตัวในเรือนจำหรือสถานพินิจเยาวชนหลังจากถูกจับเป็นเวลา ถึง 30 วัน ซึ่งนับว่ามากพอสมควร

5. อำนาจในการพักพลาอาชญากรรม แม้ว่าพนักงานคุมประพฤติญี่ปุ่นจะมีอำนาจจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติ แต่พนักงานคุมประพฤติจะไม่พักพลาอาชญากรรม

ในเรื่องของอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานบางประเภทตามกฎหมายอื่น สามารถแยกกลุ่มเจ้าพนักงานได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีอำนาจจับกุมและสอบสวน ได้แก่ พนักงานสอบสวน
2. กลุ่มที่มีอำนาจจับกุม ตรวจค้น ตรวจสอบ แต่ไม่มีอำนาจสอบสวน ได้แก่ พนักงานศุลกากร พนักงานเจ้าหน้าที่ในพระราชบัญญัติศุลกากร ผู้ตรวจการกรมการขนส่ง และเจ้าหน้าที่เทศกิจ
3. กลุ่มที่มีอำนาจสอบสวนแต่ไม่มีอำนาจจับกุม ได้แก่ พนักงานคุมประพฤติและพนักงานสังคมสงเคราะห์ของสถานพินิจ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
4. กลุ่มที่ไม่มีทั้งอำนาจจับกุมและสอบสวน ได้แก่ พนักงานคุมประพฤติของกรมคุมประพฤติและกรมราชทัณฑ์

จะเห็นได้ว่าในเจ้าพนักงานกลุ่มที่สองนั้น เจ้าพนักงานมีอำนาจพอสมควรในการเผชิญหน้ากับผู้กระทำผิดที่มีไข้เป็นผู้กระทำผิดที่มีพฤติกรรมเลวร้ายหรือเบี่ยงเบนร้ายแรงกล่าวคือเป็นบุคคลทั่ว ๆ ไป ส่วนเจ้าพนักงานกลุ่มที่สามนั้น จะเกี่ยวข้องกับลูกหนี้และเด็ก แต่เจ้าพนักงานกลับมีอำนาจไม่น้อย

ส่วนพนักงานคุมประพฤติของกรมคุมประพฤติและกรมราชทัณฑ์ในกลุ่มที่สามนั้น โดยตัวเองไม่มีทั้งอำนาจจับกุม ตรวจค้น หรือสอบสวน แต่กระนั้น พนักงานคุมประพฤติกรมราชทัณฑ์ก็ยังมีกลไกในการควบคุมผู้ถูกคุมประพฤติที่ได้รับการพักการลงโทษ ผ่านทางพัศดีของเรือนจำที่มีอำนาจจับกุมโดยไม่ต้องมีหมายจับ เพราะหากผู้ได้รับการพักโทษฝ่าฝืนเงื่อนไข อาจถูกจับกุมนำตัวกลับมายังเรือนจำทันที

มีข้อสังเกตจากวิธีการทำงานของพนักงานคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ ที่เน้นปรัชญาการควบคุม (Offender Control) หรือใช้ตัวแบบการควบคุม (Control Model) โดยการให้ผู้ถูกคุมประพฤติต้องไปรายงานตัวต่อนายอำเภอ หรือตำรวจในพื้นที่ที่ตนอยู่อาศัย อีกทั้งยังมีมาตรการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างฉับพลัน โดยให้เจ้าหน้าที่เรือนจำสามารถจับกุมผู้ถูกคุมประพฤติได้ทันทีที่มีการฝ่าฝืนเงื่อนไข หรือมีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ เพราะยังถือว่าผู้ถูกคุมความประพฤติยังเป็นผู้ต้องโทษอยู่ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของการยับยั้งชั่งใจ (Deterrent) เพื่อป้องกันอาชญากรรมที่ต้องอาศัยการตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้วยความรวดเร็วและแน่นอน การใช้ระบบควบคุมดังกล่าวน่าจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้สถิติการผิดเงื่อนไขของงานคุมประพฤติกรมราชทัณฑ์อยู่ในระดับต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับสถิติของกรมคุมประพฤติ (กระทรวงยุติธรรม) แต่กระนั้น กรมราชทัณฑ์ควรจะต้องให้ความรู้ด้านการแก้ไขฟื้นฟูแก่เจ้าพนักงานในท้องที่ด้วย ซึ่งจะยิ่งทำให้งานสอดส่องมีคุณภาพมากขึ้น

ดังนั้น จะเห็นว่า คงมีแต่พนักงานคุมประพฤติผู้ใหญ่ที่ไม่มีเครื่องมือใดในการช่วยควบคุมผู้ถูกคุมความประพฤติให้อยู่ในกรอบของการมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และจากการสำรวจทัศนคติของพนักงานคุมประพฤติในกรุงเทพมหานครและผู้พิพากษาบางส่วน ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีการปรับแก้ไขกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติให้ชัดเจน และเพิ่มมาตรการบางอย่างเพื่อให้พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า นอกจากกระบวนการสืบเสาะและพินิจที่มุ่งสืบค้นภูมิหลังจำเลย เพื่อหาข้อมูลเสนอต่อศาลอันจะเป็นแนวทางให้ศาลสามารถมีคำพิพากษาที่เหมาะสมกับบุคคลนั้น หากศาลเห็นควรให้คุมความประพฤติ ก็เท่ากับว่าศาลได้ให้อิสระภาพอย่างมีเงื่อนไขแก่จำเลย โดยที่จำเลยอาจถูกนำตัวกลับมาจับโทษทัณฑ์ได้หากฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ดังนั้น ผู้ถูกคุมความประพฤตินี้จึงอยู่ในสถานะ “กึ่งนักโทษ (quasi-prisoner)” ซึ่งกระบวนการคุมความประพฤติผู้กระทำผิด (Probation Supervision) นั้นจะประกอบด้วย การสอดส่องดูแล (Surveillance) และการหาข้อมูลระหว่างคุมความประพฤติ

การสอดส่องดูแลจะมุ่งเน้นที่การป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ถูกคุมความประพฤติ ในขณะที่การค้นหาข้อมูลระหว่างคุมความประพฤติจะมุ่งรวบรวมปัญหาทั้งหลายของผู้ถูกคุมความประพฤติกำลังเผชิญอยู่ เพื่อการบำบัดแก้ไข นอกเหนือจากการสอดส่องดูแลและค้นหาข้อมูลแล้ว การคุมความประพฤติจะเอื้ออำนวยให้ผู้กระทำผิดรู้จักปรับตนให้ดีขึ้น สิ่งนี้เองที่ทำให้การสอดส่องดูแลของพนักงานคุมประพฤติต่างกับการสอดส่องดูแลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ(Police Surveillance) ซึ่งมุ่งแต่การเฝ้าระวัง (watching) เท่านั้น แต่ในขณะเดียวกันพนักงานคุมประพฤติก็จำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงการบังคับใช้กฎหมายเช่นกันเพื่อประโยชน์ในการป้องกันสังคมให้ปลอดภัย ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลทั้งหลายดังกล่าวแล้ว พบว่ากฎหมายคุมประพฤตินของไทยบางส่วนยังขาดความชัดเจน และไม่มีมาตรการในการคุมความประพฤติผู้กระทำผิดให้ได้ผลอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาเห็นว่า มาตรการที่นำมาใช้ในการคุมประพฤติจะต้องสามารถคุ้มครองป้องกันสังคมได้ จึงควรมีบัญญัติกฎหมายให้เกิดความชัดเจนในการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และเพิ่มมาตรการทางกฎหมายบางประการที่จำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานคุมประพฤติมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1. ในกรณีการรวบรวมข้อมูลระหว่างการสืบเสาะและคุมความประพฤติ

ควรเพิ่มเติมนิยามศัพท์ของคำว่า “สืบเสาะและพินิจ” และ “สอดส่อง” ในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติฯ ให้ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันมิให้มีการตีความถ้อยคำกันเอง และเพื่อให้พนักงานคุมประพฤติสามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังนี้

“สืบเสาะและพินิจ หมายความว่า การแสวงหาข้อมูลและรวบรวมหลักฐานทุกชนิด รวมถึงการดำเนินการทั้งหลายตามกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานคุมประพฤติได้ทำไปเพื่อทราบประวัติ ภูมิหลังและความประพฤติหรือข้อเท็จจริงอื่นใดอันเกี่ยวกับตัวจำเลย”

“สอดส่อง หมายความว่า การแสวงหาข้อมูลและรวบรวมหลักฐานทุกชนิด รวมถึงการดำเนินการทั้งหลายตามกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานคุมประพฤติได้ทำไปเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้ถูกคุมความประพฤติ รวมถึงการดูแล ช่วยเหลือและแก้ไขฟื้นฟูบุคคลนั้น”

ในทางปฏิบัติ เมื่อพนักงานพนักงานคุ้มครองประพฤตรวบรวมข้อมูลที่ไม่ได้รับจากจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ จะขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอข้อมูลได้อยู่แล้ว เช่น สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (ปัจจุบันกรมคุ้มครองประพฤดิใช้ระบบเชื่อมโยงข้อมูลโดยตรงผ่านทางคอมพิวเตอร์จากหน่วยงานดังกล่าว) โรงเรียน โรงพยาบาล ฯลฯ โดยไม่ต้องขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล(Privacy Act)ดังในบางประเทศ การรวบรวมเอกสารทั่วไปจึงไม่มีปัญหาแต่อย่างใด แต่สำหรับการถ่ายภาพจำเลย ควรมีการกำหนดไว้ให้ชัดเจนในกฎหมายหรือโดยกำหนดให้พนักงานคุ้มครองมีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวน ซึ่งจะทำให้การรวบรวมข้อมูลและเอกสารเป็นไปอย่างถูกต้อง เพื่อคุ้มครองตัวเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่มิให้ถูกฟ้องร้องในภายหลัง ซึ่งจะได้กล่าวรวมในข้อที่ 2

2. ในกรณีการพิมพ์ลายนิ้วมือและการเก็บปัสสาวะหรือตัวอย่างของเหลวจากร่างกาย

ควรแก้ไขบทบัญญัติกำหนดอำนาจในการรวบรวมหลักฐานบางอย่างซึ่งยังเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น การพิมพ์ลายนิ้วมือ และการเก็บปัสสาวะ ซึ่งหากบัญญัติให้พนักงานคุ้มครองมีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนดังในข้อแรก ก็จะสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 7 วรรคแรก ในกฎหมายฉบับเดียวกันจากเดิมเป็น “มาตรา 7 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุ้มครอง มีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้...” แต่ในกรณีนี้อาจมีขอบเขตที่กว้างเกินไป

ดังนั้น เพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจนและรัดกุม ควรใช้วิธีระบุอำนาจหน้าที่ดังกล่าวไว้ในอนุมาตราของมาตรา 7 คือ

“มาตรา 7 อนุมาตรา (4) ตรวจตัวจำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือตรวจสิ่งของให้รวมถึงการถ่ายภาพ การเก็บปัสสาวะและตัวอย่างของเหลวจากร่างกายของบุคคลนั้น เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานในการสืบเสาะและพินิจ และการสอดส่อง”

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างที่ยังไม่มีการแก้ไขกฎหมายควรเพิ่มเติมข้อความในท้ายแบบบันทึก ถ้อยคำจำเลย(ค.ป. 3)และแบบบันทึกถ้อยคำผู้ถูกคุมความประพฤติ(ค.ป. 11) ว่า “ข้าพเจ้ายินยอมที่จะเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ และให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบประวัติทั้งหลายอันเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าโดยการพิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือและเก็บปัสสาวะหรือตัวอย่างของเหลวอื่นใดจากร่างกายของข้าพเจ้าเพื่อประโยชน์ในงานคุมประพฤติ” แล้วให้จำเลยหรือผู้ถูกคุมความประพฤติลงลายมือชื่อไว้ ในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ หรือแบบกรอกข้อความการเก็บปัสสาวะ

หรือมิฉะนั้น อาจใช้ประโยชน์จากพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติฯ มาตรา 6(2) ที่ให้พนักงานคุมประพฤติ “ส่งตัวจำเลยไปให้แพทย์ตรวจเกี่ยวกับสุขภาพ ร่างกาย และจิตใจ” พนักงานคุมประพฤติน่าจะสามารถให้แพทย์เป็นผู้ดำเนินการเก็บปัสสาวะได้

หรือในคดีที่ศาลสั่งคุมความประพฤติศาลอาจกำหนดในเงื่อนไขการคุมความประพฤติว่า “ให้จำเลยส่งปัสสาวะแก่พนักงานคุมประพฤติเพื่อตรวจหาสารเสพติด ตามระยะเวลาที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร” โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 อนุมาตรา (5) ที่ให้ศาลสามารถกำหนด “เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรกำหนดเพื่อการแก้ไข ฟันฟู. . .” ดังนี้ ก็อาจจะเสี่ยงปัญหาที่ว่าพนักงานคุมประพฤติมีอำนาจเก็บปัสสาวะเองหรือไม่ ซึ่งเรื่องดังกล่าวไม่เป็นปัญหาในการคุมประพฤติเด็กและเยาวชนเนื่องจากกฎหมายบัญญัติให้พนักงานคุมประพฤติเด็กหรือแม้แต่พนักงานสังคมสงเคราะห์ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน

3. การตรวจค้นร่างกายและยึดสิ่งของที่ไว้เป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

ควรเพิ่มบทบัญญัติในมาตรา 7 โดยอาศัยเนื้อความในลักษณะเดียวกับพนักงานสอบสวน ให้อำนาจพนักงานคุมประพฤติตรวจค้นร่างกายจำเลยและผู้ถูกคุมความประพฤติ อีกทั้งสามารถยึดสิ่งของที่ไว้ไว้เป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติได้ด้วย โดยเพิ่มอนุมาตรา (5) และ(6) ดังนี้

“มาตรา 7 อนุมาตรา (5) ค้นเพื่อพบสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติ เมื่อมีเหตุอันควร”

“มาตรา 7 อนุมาตรา (6) ยึดไว้ซึ่งสิ่งของที่ค้นพบตามอนุมาตรา (5)”

อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาเห็นว่าไม่น่าจะเกินเลยไปถึงการค้นที่พักอาศัย เนื่องจากจะเป็นการให้อำนาจเจ้าพนักงานมากเกินไป

4. การจับกุมและควบคุมตัว

ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา 7 ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติที่ฝ่าฝืนเงื่อนไข โดยต้องพิจารณาว่ามีเหตุอันควรหรือไม่ หรือการฝ่าฝืนนั้นรุนแรงถึงขนาดหรือไม่ และต้องมีหมายจับจากศาลทุกกรณี ซึ่งรวมถึงการจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติที่ไม่มาตามหมายเรียกของศาล และศาลออกหมายจับไว้แล้ว โดยเพิ่มอนุมาตรา (7) ดังนี้

“มาตรา 7 อนุมาตรา (7) จับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติที่ฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติ หรือไม่มาพบศาลตามหมายเรียกและศาลได้ออกหมายจับไว้แล้ว ”

ส่วนการจับอาจจับได้ในขณะที่ไม่มีหมายโดยเจ้าพนักงานต้องแสดงหมายในทันทีที่เป็นไปได้ และต้องนำตัวส่งศาลที่ใกล้ที่สุดภายใน 24 ชั่วโมงโดยมิให้มีการควบคุมตัวเกินกว่าระยะเวลาเช่นว่านั้น เหตุที่ไม่ควรบัญญัติว่าให้ส่งตัวทันที เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องการคมนาคมที่ยังไม่สมบูรณ์พร้อมในประเทศไทย ประกอบกับจำนวนเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ จึงควรให้เวลาพอประมาณ ดังนั้น จึงควรมีอนุมาตรา 8 ความว่า

“มาตรา 7 อนุมาตรา (8) ควบคุมตัวผู้ถูกคุมความประพฤติที่ถูกจับและนำส่งศาลภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่บุคคลนั้นถูกจับ”

และเมื่อนำตัวไปศาลแล้ว ศาลจะดำเนินการไต่สวนทันที ว่าการจับกุมนั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพื่อเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ แล้วดำเนินการตามกระบวนการวิธีพิจารณาความต่อไป เช่น ออกหมายขัง ซึ่งในระหว่างนี้ผู้ถูกคุมความประพฤตินิสิตที่แต่งตั้งทนายความ และร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวได้

ในกรณีเช่นว่านี้ ควรขยายระยะเวลาการทำงานให้ศาลเปิดทำการนอกเวลาราชการที่เรียกว่า Night Court ด้วย เพื่อให้เจ้าพนักงานสามารถส่งตัวผู้ถูกคุมความประพฤติไปยังศาลโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกคุมความประพฤติด้วย หากต้องการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว แต่ถ้าหากมีกรณีจำเป็นที่พนักงานคุมประพฤติไม่สามารถส่งตัวผู้ถูกจับไปยังศาลในขณะนั้น อาจใช้การประสานงานกับสถานีตำรวจเพื่อขอให้ควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ชั่วคราว อย่างไรก็ตาม ต้องส่งตัวผู้ถูกคุมความประพฤติไปยังศาลภายในเวลา 24 ชั่วโมงนับแต่มีการจับกุม

นอกจากนี้ พนักงานคุมประพฤติผู้ที่จะจับควรอยู่ในหน่วยเฉพาะกิจซึ่งแยกออกมาต่างหากและมีหน้าที่ในการตรวจค้นและจับกุมโดยเฉพาะ เช่น การจัดตั้งฝ่ายปฏิบัติการตามหมายศาล โดยได้รับการฝึกอบรมด้านวิธีการจับกุมและควบคุมตัวผู้กระทำความผิด เว้นแต่เป็นกรณีเร่งด่วนฉุกเฉิน เช่น พนักงานคุมประพฤติที่มีไต่อยู่ในหน่วยเฉพาะกิจดังกล่าวพบเห็นผู้ถูกคุมความประพฤติที่หลบเลี่ยงหมายเรียกของศาลหรือกระทำการฝ่าฝืนเงื่อนไขของศาลและศาลได้ออกหมายจับไว้แล้ว สามารถดำเนินการตรวจค้นหรือจับกุมได้เองทันที โดยขอความร่วมมือจากเจ้าพนักงานตำรวจที่ใกล้ที่สุดหากเห็นว่ามีความเสี่ยงเกินไปที่จะดำเนินการด้วยตนเอง

ในการจับกุม ควรวางระเบียบภายในให้พนักงานคุมประพฤติดังน้อย 2 คนเป็นผู้ดำเนินการเพื่อความปลอดภัยและเพื่อตรวจสอบความสุจริตระหว่างเจ้าพนักงานด้วยตนเอง และให้มีหัวหน้าหน่วยกำกับดูแลอีกชั้นหนึ่ง หากมีการใช้อำนาจโดยมิชอบหัวหน้าหน่วยจะต้องรับผิดชอบร่วมด้วย

ในส่วนของ การจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติซึ่งมีแนวโน้มพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชุมชนของผู้ถูกคุมความประพฤติโดยไม่มีหมายจับ ผู้ศึกษาเห็นว่ายังไม่สมควรให้อำนาจนี้ในปัจจุบัน แต่ควรส่งเสริมให้ใช้วิธีการสืบเสาะที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อกลั่นกรองบุคคลที่สมควรเข้ามาในกระบวนการคุมความประพฤติ และเสนอศาลให้วางเงื่อนไขในการคุมความประพฤติอย่างรัดกุม หากมีการฝ่าฝืนจึงดำเนินการเพิกถอนการคุมความประพฤตินั้น

5. การพกพาอาวุธ

ผู้ศึกษาเห็นว่า ไม่สมควรให้พนักงานคุมประพฤติที่ปฏิบัติหน้าที่ปกติพกพาอาวุธ แต่ควรให้

พนักงานคุมประพฤติในหน่วยเฉพาะกิจที่กล่าวข้างต้น(ฝ่ายปฏิบัติการตามหมายศาล)เท่านั้นที่พกพาอาวุธได้ โดยมีการกำหนดเป็นระเบียบภายในไว้ อีกทั้งต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมด้านการใช้อาวุธมาแล้วเท่านั้น และหากจำเป็นต้องเข้าพื้นที่อันตรายขอความร่วมมือจากหน่วยเฉพาะกิจดังกล่าวหรือจากเจ้าพนักงานตำรวจ ซึ่งการพกพาอาวุธของเจ้าพนักงานต้องมีการออกกฎหมายให้อำนาจเป็นการเฉพาะ

การที่จำเลยจะได้รับการคุมความประพฤติหรือไม่ มีความสำคัญต่อจำเลยเป็นอย่างยิ่ง เพราะหมายถึงการได้รับอิสรภาพให้กลับสู่สังคมภายใต้เงื่อนไข แทนที่จะต้องถูกจำกัดอิสรภาพทั้งหมดในเรือนจำ แต่สิ่งสำคัญเหนือกว่านั้น คือ การแก้ไขบุคคลเหล่านั้นภายใต้กระบวนการคุมประพฤติที่อาศัยหลักการทางจิตวิทยา สังคมสงเคราะห์หรือหลักการอื่น ๆ รวมถึงหลักการทางกฎหมายที่ต้องมีความชัดเจนและเป็นไปตามหลักกระบวนการนิติธรรมที่คำนึงถึงสิทธิของจำเลยและผู้ถูกคุมความประพฤติ แต่ต้องสามารถควบคุมพฤติกรรมของจำเลยรายนั้นให้อยู่ในกรอบของการมีพฤติกรรมที่น่าพึงใจตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด โดยการแก้ไขปรับปรุงและสร้างมาตรการบางประการที่จำเป็นในกฎหมายอันเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานคุมประพฤติให้สามารถปฏิบัติงานได้ในความเป็นจริงตามสถานการณ์ปัจจุบัน ขณะเดียวกันก็ต้องไม่ละเลยบทบาทหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติในฐานะผู้แก้ไขฟื้นฟูและปรัชญาดั้งเดิมของการคุมประพฤติ รวมทั้งต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของจำเลยและผู้ถูกคุมความประพฤติตามหลักแห่งกระบวนการนิติธรรมด้วย.

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา ความเป็นไปได้ในอนาคตในการแก้ไขกฎหมายให้ผู้ถูกคุมความประพฤติต้องผ่านการสืบเสาะก่อนทุกคดี เพื่อถ่วงดุลให้ได้บุคคลที่เหมาะสมก่อนเข้าสู่กระบวนการคุมความประพฤติ อันเป็นการแก้ไขปฐมเหตุประการหนึ่งของการฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุมความประพฤติ และจะเป็นการช่วยให้ศาลได้ข้อมูลประกอบการพิจารณาพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม
2. ควรมีการศึกษา ประเภทของคดีอาญาที่มีความเหมาะสมหรือสมควรคุมความประพฤติ โดยกำหนดไว้ในกฎหมายคุมประพฤติ
3. ควรมีการศึกษา การปฏิบัติงานตามหมายจับของศาลโดยเจ้าพนักงานตำรวจ เพื่อหาแนวทางในการสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินการตามหมายจับ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันสังคมโดยรวม.